

KËSHILLIMI KOMBËTAR

LE TË DËGJOJMË NJËRI-TJETRIN!

TEMAT: Ekonomia | Punësimi | Bashkimi Europian | Familja | Lufta ndaj krimit

PYETJET

Ky pyetësor është anonim. Pyetësi mund të plotësohet nga kryefamiljari ose çdo pjesëtar i familjes mbi 18 vjeç.

- 1** Ka njerëz që thonë se nënat që rrisin tre ose më shumë fëmijë të mitur duhet të përfitojnë mbrojtje të veçantë sociale nga shteti. Të tjerë thonë se shteti nuk duhet të bëjë diferencime as në këtë rast. Si mendoni ju?

Në Shqipëri ka një numër të madh nënash me disa fëmijë, të cilat për të rritur fëmijët nuk shkojnë në punë ose edhe kur punojnë, janë në kushte më të vështira se të punësuarit e tjerë. Kujdesi për fëmijët e mitur, sidomos kur janë tre a më shumë, është i barabartë me një punë me kohë të plotë.

- A** Shteti shqiptar duhet të sigurojë mbrojtje të veçantë sociale për nënat me tre apo më shumë fëmijë të mitur, të punësuar apo jo.
- B** Nuk duhet dhënë mbrojtje e diferencuar sociale as për nënat me tre apo më shumë fëmijë të mitur, të punësuar apo jo.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

- 2** Ka njerëz që thonë se Shqipëria duhet të ashpërsojë dënimin e autorëve përsëritës në kryerjen e krimeve të rënda kundër personit, duke e dyfishuar dënimin për ta dhe duke hequr të drejtën e gjyqimit të shkurtuar për autorët që kryejnë dhunë në familje dhe krime ndaj fëmijëve. Të tjerë thonë se dënimet në fuqi janë të mjaftueshme për përsëritësit dhe dhunuesit ndaj familjes e fëmijëve. Cili është mendimi juaj?

Kjo masë garanton që autorët përsëritës të krimeve të rënda kundër personit të marrin dënime edhe më të ashpra se sa ato që parashikojnë ligjet në fuqi, ndërkohë që personat që ushtrojnë dhunë në familje dhe krime kundër fëmijëve të mos kenë mundësinë të përfitojnë ulje dënimi prej gjyqimit të shkurtuar.

- A** Shqipëria duhet të ashpërsojë dënimet ndaj këtyre autorëve.
- B** Nuk kemi nevojë për masa të tilla.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

KËSHILLIMI KOMBËTAR PËR SHQIPËRINË

LE TË DËGJOJMË NJËRI-TJETRIN!

- 3** Ka njerëz që thonë se të punësuarit, që denoncojnë metoda të pagave fiktive nga punëdhënësi, duhet të mbrohen nga shteti me dëmshpërblim financiar në rast largimi të padrejtë nga puna kur denoncimi i tyre vërtetohet, ndërsa punëdhënësi në fjalë duhet penalizuar me ashpërsim të masave në fuqi. Të tjerë thonë që masat në fuqi ndaj punëdhënësve që abuzojnë me pagat e punonjësve janë të mjaftueshme. Si mendoni ju?

Informaliteti në tregun e punës lidhet edhe me rastet e punonjësve, që nën presionin e punëdhënësit paguhen më pak se sa figuron në deklarinim zyrtar të pagës së tyre. Punonjësit janë të prirur për të mos e denoncuar këtë abuzim, nga frika e largimit të padrejtë nga puna. Në mënyrë që t'i vihet fre këtij fenomeni, punonjësve denoncues që provojnë se punëdhënësit e tyre përdorin metoda të paligjshme të fiktivitetit në paga, u duhet mbrojtje me masa konkrete, përfshirë edhe dëmshpërblim financiar për pagën e humbur.

- A** Shteti shqiptar duhet të sigurojë mbrojtje të veçantë, përfshirë dëmshpërblim financiar për punëmarrësit që denoncojnë punëdhënësit për paga fiktive dhe duhet të ashpërsojë masat për punëdhënësit abuzues.
- B** Nuk ka nevojë për këto masa të reja, pasi masat ligjore në fuqi janë të mjaftueshme për të luftuar fenomenin.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

- 4** Ka njerëz që thonë se ata që kanë fituar statusin e pensionistit, por që vazhdojnë ende të punojnë, nuk duhet të paguajnë kontributet shoqërore. Të tjerë mendojnë që nuk duhet bërë një diferencim i tillë. Si mendoni ju?

Pensionistët e kanë dhënë kontributin e tyre financiar gjatë gjithë viteve të punës deri në momentin e daljes në pension. Pas këtij momenti, nëse ata zgjedhin të vazhdojnë të punojnë, nuk kanë përse të vazhdojnë të paguajnë sigurimet shoqërore, përderisa detyrimin e tyre e kanë shlyer më parë.

- A** Pensionistët që punojnë nuk duhet të paguajnë kontribute shoqërore.
- B** Nuk ka nevojë për këtë diferencim për pensionistët që punojnë.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

- 5** Ka njerëz që thonë se emigrantëve shqiptarë që duan të depozitojnë në Shqipëri kursimet e tyre duhet t'u jepet amnisti e plotë. Të tjerë thonë se depozitimet në vendin tonë të kursimeve të punës në emigracion nuk duhen inkurajuar përmes amnistisë. Si mendoni ju?

Shumë emigrantë, ndër vite, kanë kursyer para cash të cilat nuk i sjellin dot në Shqipëri përmes sistemit bankar. Nëse ata zgjedhin t'i sjellin këto kursime në vendin tonë përmes bankave, do të jenë plotësisht të amnistuar për sa kohë paratë e tyre nuk burojnë nga aktivitete kriminale

- A** Emigrantët që duan të depozitojnë kursimet e tyre në Shqipëri duhet të përfitojnë amnisti të plotë.
- B** Ne nuk duhet ta inkurajojmë me amnisti të plotë depozitimet e kursimeve të emigrantëve në Shqipëri.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

- 6** Ka njerëz që thonë se Shqipëria duhet të lejojë kultivimin, përpunimin dhe eksportimin e kontrolluar nga shteti të kanabisit për qëllime mjekësore, pa e legalizuar për arsye përdorimi vetjak. Të tjerë thonë që kanabisi nuk duhet të lejohet as për qëllime mjekësore. Si mendoni ju?

Kanabisi mjekësor, i cili është i ndryshëm nga kanabisi për përdorim vetjak, provohet gjerësisht nga shkencat se ka efekte kurative. Megjithatë, siç rezulton nga eksperienca e vendeve të ndryshme të rajonit apo botës, shfrytëzimi i kontrolluar i kanabisit nga shteti ka impakt shumë pozitiv jo vetëm në shëndetësi, por edhe në rritjen ekonomike dhe në luftën kundër shfrytëzimit të paligjshëm të kësaj bime.

- A** Shqipëria duhet të lejojë kultivimin, përpunimin dhe eksportimin e kontrolluar nga shteti të kanabisit mjekësor.
- B** Nuk kemi nevojë për këtë nismë.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

KËSHILLIMI KOMBËTAR PËR SHQIPËRINË

LE TË DËGJOJMË NJËRI-TJETRIN!

7

Ka njerëz që thonë se ashtu si vendet e tjera të Europës, Shqipëria duhet të vendosë detyrimin që qytetarët të paraqesin certifikatën e vaksinimit në të gjitha hapësirat publike të mbyllura dhe në tubimet e mëdha. Të tjerë thonë se kjo praktikë nuk duhet të jetë e detyrueshme pasi kufizon liritë dhe të drejtat e njeriut. Si mendoni ju?

Në shumë vende të Europës certifikata e vaksinimit është bërë kusht për të hyrë në dyqane, lokale, mjedise pune e vende të tjera të mbyllura publike, si masë mbrojtëse kundër Covid-19.

- A** Shqipëria duhet të përdorë certifikatat e vaksinimit anti-Covid19 për të penguar përhapjen e virusit.
- B** Shqipëria nuk duhet të përdorë certifikatat e vaksinimit anti-Covid19.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

8

Ka njerëz që thonë se qeveria duhet të ashpërsojë gjokat dhe masat kundër evazionit fiskal të shoqërive të biznesit të madh. Të tjerë thonë se rregullat në fuqi janë të mjaftueshme nëse zbatohen si duhet. Si mendoni ju?

Sa më shumë të shmanget biznesi i madh nga detyrimet për të paguar taksa, aq më shumë pengohet rritja e investimeve të shtetit në infrastrukturë e shërbime publike, si edhe rritja e pagave e pensioneve. Duke ashpërsuar masat ndaj biznesit të madh, që kryen evazion fiskal, sigurohemi se ata që fitojnë më shumë e kanë më të vështirë t'u shmangen detyrimeve ndaj shtetit e shoqërisë.

- A** Biznesi i madh duhet të ndëshkohet penalisht me dënime më të ashpra për evazion fiskal.
- B** Legjislacioni aktual është mjaftueshëm i ashpër për të luftuar fenomenin.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

9

Ka njerëz që thonë se qeveria duhet të tregohet më e ashpër jo vetëm me subjektet, po edhe me individët që ndotin hapësirën publike. Të tjerë thonë se rregullat aktuale janë të mjaftueshme. Si mendoni ju?

Shpeshherë individë që ndotin hapësirat publike dhe mjedisin ndëshkohen pak ose aspak nga autoritetet. Shumë praktika të vendeve të tjera tregojnë se ashpërsimi i masave, jo vetëm mbi subjektet ndotëse po gjithashtu edhe mbi individët, që hedhin mbeturinat lart e poshtë në mjediset publike, ul ndjeshëm ndotjen e mjedisit.

- A** Qeveria duhet të jetë më e ashpër dhe të penalizojë individët/subjektet që ndotin mjedisin.
- B** Nuk duhet ashpërsim i masave ekzistuese ndaj individëve/subjekteve ndotës të hapsirave publike.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

10

Ka njerëz që thonë se gjyqtarët dhe prokurorët, që nuk kanë kaluar ende Vetingun, duhet të pezullohen automatikisht nga sistemi i drejtësisë nëse vendimmarrjet e tyre janë haptazi në kundërshtim me ligjin. Të tjerë thonë se pezullimi dhe përjashtimi nga sistemi duhet të kryhet sipas procedurave në fuqi. Si mendoni ju?

Pavarësisht se vitet e fundit janë bërë ndryshime legjislative për të luftuar fenomenin e njohur si KÇK, një pjesë e gjyqtarëve dhe prokurorëve në pritje të Vetingut vazhdojnë të abuzojnë me pushtetin e drejtësisë. Aktualisht, nuk është i mundur pezullimi automatik i tyre nga institucionet kompetente të drejtësisë në rastet kur konstatohen vendimeve haptazi të paligjshme, sepse për të realizuar pezullimin institucionet duhet të kryejnë hetime të thelluara që kërkojnë një kohë të gjatë.

- A** Gjyqtarët dhe prokurorët që abuzojnë me detyrën e tyre duhet të pezullohen automatikisht nëse vendimmarrjet e tyre janë haptazi në kundërshtim me ligjin.
- B** Gjyqtarët dhe prokurorët që abuzojnë me detyrën e tyre nuk duhet të pezullohen pa një hetim të thelluar sado kohë që ky hetim të kërkojë.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

KËSHILLIMI KOMBËTAR PËR SHQIPËRINË

LE TË DËGJOJMË NJËRI-TJETRIN!

11

Anëtarësimi i Shqipërisë në Bashkimin Europian është i lidhur me anëtarësimin e Maqedonisë së Veriut. Ka njerëz që thonë se aplikimi i Shqipërisë për anëtarësim në BE duhet të ndahet nga ai i Maqedonisë së Veriut, që vendi ynë të vlerësohet për meritat e veta. Të tjerë thonë që duhet të vazhdojmë të presim Maqedoninë e Veriut. Si mendoni ju?

Një shtet anëtar i BE-së ka çështje të pazgjidhura dypalëshe me Maqedoninë e Veriut, prandaj bllokoi me veto në Këshillin Europian fillimin e negociatave për anëtarësimin e saj në BE, duke bllokuar edhe Shqipërinë, meqenëse aplikimet për të dyja vendet trajtohen si një dosje e vetme në tryezën e Këshillit Europian. Në rast se edhe në përfundim të 6 muorit të parë të vitit 2022 vetoja mbi Maqedonisë së Veriut nuk hiqet, Shqipëria duhet të kërkojë ndarjen e dosjes dhe trajtimin më vete nga Këshilli Europian

- A** Ne duhet të kërkojmë që Shqipëria të vlerësohet ndarazi nga Maqedonia e Veriut.
- B** Ne duhet të vazhdojmë të presim heqjen e vetos mbi Maqedoninë e Veriut.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

12

Ka njerëz që besojnë se krijimi i nismës "Ballkani i Hapur" midis Shqipërisë dhe vendeve të Ballkanit Perëndimor është në interes të Shqipërisë. Të tjerë thonë se kjo nismë nuk i sjell përfitime Shqipërisë. Si mendoni ju?

Aktualisht, ekzistojnë shumë barrierat lidhur me lëvizjen e njerëzve, mallrave, shërbimeve dhe kapitalit në vendet e Ballkanit Perëndimor. Krijimi i Ballkanit të Hapur do të rrëzonte barrierat e lëvizjes së lirë sipas modelit europian, duke i sjellë Shqipërisë dhe shqiptarëve avantazhe të reja ekonomike e sociale, si edhe do të promovonte më tej paqen në rajon.

- A** Besoj se "Ballkani i Hapur" është një nismë e dobishme për Shqipërinë dhe paqen në rajon.
- B** Besoj se "Ballkani i Hapur" nuk është një nismë e dobishme për Shqipërinë dhe paqen në rajon.
- C** Nuk di të gjykoj mbi këtë çështje.

SHËNIM

Të dhënat e plotësuara në këtë pyetësor do të trajtohen në respektim të ligjit **nr.9887/2008** "Për mbrojtjen e të dhënave personale". Informacioni i mbledhur nga ky pyetësor do të përdoret vetëm për qëllime statistikore, në përputhje me parashikimet e legjislacionit në fuqi për statistikën zyrtare. Përpunimi i të dhënave të deklaruara, në kundërshtim me qëllimin e sipërcituar përbën kundërvajtje administrative sipas **nenit 39 të ligjit nr.9887/2008** "Për mbrojtjen e të dhënave personale". **Ky pyetësor është plotësisht anonim, por nëse dëshironi të mbetemi në kontakt dhe të vazhdojmë të dëgjojmë njëri-tjetrin, ju mund të shënoni të dhënat tuaja më poshtë.**

Emër:

Mbiemër:

Numër Tel.:

Adresë e-mail: